

สิทธิของผู้ซื้อบ้าน กฎหมายคุ้มครองเงินค่างวด

อาจารย์ธีรวัฒน์ จันทรสุมบูรณ์

เสาร์ที่ 23 เมษายน 2554

1.การประกาศใช้กฎหมายคุ้มครองเงินดาวน์ (Escrow Account Law) และผลต่อตลาดที่อยู่อาศัย

พรบ. การดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา พ.ศ. 2551

พรบ. นี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 พ.ค.51

วัตถุประสงค์:

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นระหว่างคู่สัญญาที่ตกลงทำสัญญาซื้อขายกัน โดยจัดให้มีคนกลางหรือผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (Escrow Agent)

Escrow Agent

- ดูแลให้คู่สัญญาปฏิบัติตามชำระหนี้ตามสัญญา
- เปิดบัญชีเงินฝากประเภทดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา
- เก็บรักษาเงินของผู้ซื้อ และเก็บเอกสารแสดงทรัพย์สินของผู้ขาย
กับธนาคารพาณิชย์
- ให้คู่สัญญามีสิทธิได้รับผลประโยชน์เมื่อผู้ซื้อและผู้ขายได้ทำตามสัญญาครบถ้วน

ผล ทำให้ผู้บริโภคมั่นใจว่าเงินของตนจะยังอยู่ หากปรากฏว่า
ตนไม่ได้รับสินค้าตามสัญญา

พรบ.ฉบับนี้กำหนดให้ผู้ซื้อและผู้ขายหรือคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลง
กันจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา โดย ยึดหลักความสมัครใจ
ไม่บังคับ

กระทรวงการคลังอนุญาตให้สถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคาร
พาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต
ประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาได้

ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้ออกใบอนุญาต

ประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาให้แก่สถาบันการเงิน
จำนวน 9 แห่ง

- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- ธนาคารซูมิโตโม มิตซูบิชิ แบงกิง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- ธนาคาร เอบีเอ็น แอมโร เอ็น.วี. สาขากรุงเทพ
- ธนาคารซิตี้แบงก์ สาขากรุงเทพ
- ธนาคารสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)

Escrow Account Law

ผลต่อตลาดที่อยู่อาศัย – น้อยมาก

- เป็นจุดขายสร้างความมั่นใจได้
- เป็นหลักประกันการชำระเงิน
- ขาดการรณรงค์ ทำให้ไม่สนใจ
- ใช้หลักสมัครใจ ไม่บังคับ จึงไม่ได้ผล

2.สิทธิผู้ซื้อบ้านพึงทราบเกี่ยวกับการโฆษณา การคุ้มครองผู้บริโภค และสาธารณสุข

2.1 การโฆษณา

- พรบ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2552

ม.22 ถึง ม.29 สรุป: ข้อความโฆษณา ต้องใช้ข้อความที่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค โดยใช้ข้อความที่ไม่เป็นเท็จ หรือเกินความเป็นจริง เป็นข้อความที่ไม่ทำให้เข้าใจผิดใจสาระสำคัญของสินค้าหรือบริการ

- **กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ.2538)**

ว่าด้วยการ โฆษณาขายที่ดินจัดสรร บ้าน และอาคารชุด
ทั้งนี้ ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 22 วรรค 2 (5) ออก
ตามความใน พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

- ผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาขายที่ดินพร้อมบ้าน ต้องโฆษณาโดยใช้ข้อความตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ระบุชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงที่จัดสรร เดือนปีที่เริ่มต้นก่อสร้าง และที่กำหนดว่าจะก่อสร้างเสร็จ (รายละเอียดดูจากกฎกระทรวงใน www.ocpb.go.th)

- ก่อนซื้อที่ดินพร้อมบ้าน ให้ผู้ซื้อตรวจสอบว่าผู้จัดสรร เจ้าของโครงการเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงที่ตั้งโครงการหรือไม่ ยื่นคำขออนุญาตจัดสรรที่ดินแล้วหรือยัง ที่ดินนั้นติดภาระจำนองไว้กับสถาบันการเงินใดบ้างหรือไม่ เป็นต้น

○ **คุ้มครองผู้ซื้อด้านโฆษณาตาม พรบ. การจัดสรร ที่ดิน พ.ศ. 2543**

โฆษณาขายที่ดินจัดสรรว่าจะจัดให้มี
สาธารณูปโภค หรือบริการสาธารณะ ต้องมีข้อความตรง
กับหลักฐาน และรายละเอียดที่กำหนดไว้ในคำขอ
อนุญาต

ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึง
หนึ่งแสนบาท

คุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณาตาม พรบ. วิธีพิจารณาคดี ผู้บริโภค พ.ศ. 2551, ม.11

ประกาศ โฆษณา ฯลฯ เป็นส่วนหนึ่งของ
สัญญา

“ประกาศ โฆษณา คำรับรอง หรือการกระทำด้วย
ประการใดๆ ของผู้ประกอบการซึ่งทำให้ผู้บริโภคเข้าใจ
ได้ในขณะทำสัญญาว่าผู้ประกอบการตกลงจะมอบให้
หรือจัดหาให้ซึ่งสิ่งของ บริการหรือสาธารณูปโภคอื่นใด
หรือจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่ผู้บริโภค

○ เพื่อเป็นการตอบแทนที่ผู้บริโภคนำเข้าทำสัญญา หรือ
ข้อตกลงใดๆ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะให้สิทธิประโยชน์
แก่ผู้บริโภคนำเข้าเพิ่มเติมขึ้นจากที่ได้ทำสัญญาไว้ ให้ถือว่า
ข้อความ การกระทำ หรือข้อตกลงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่ง
ของสัญญาระหว่างผู้บริโภคนำเข้ากับผู้ประกอบการธุรกิจ

ซึ่งผู้บริโภคสามารถนำสืบพยานบุคคล หรือ พยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อตกลงดังกล่าวได้ ถึงแม้ว่าการ ทำสัญญาเช่นนั้น กฎหมายจะกำหนดว่าต้องทำเป็น หนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ และไม่ปรากฏ ข้อตกลงนั้นในหนังสือที่ได้ทำขึ้นก็ตาม

2.2 สิทธิผู้ซื้อบ้านพึงทราบเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ตาม พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

- สคบ. กู้กับการคุ้มครองผู้บริโภค

มีสองมาตรการ

- ปกป้องคุ้มครองสิทธิ
- แก้ไขเยียวยาความเสียหาย

มาตรการป้องกันคุ้มครองสิทธิ

- ด้าน โฆษณา-คณ. ออกประกาศ คณ.
- ด้าน สัญญา-คส. ออกประกาศ คส.

มาตรการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย

- ด้าน ใกล้เคียงประนีประนอม
- ด้าน ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล

สิทธิผู้ซื้อบ้านพึงทราบเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครอง ผู้บริโภคใหม่ (พรบ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551)

- คดีพิพาททางแพ่งระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายบ้าน ซึ่งพิพาทกันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมาย อันเนื่องมาจากสัญญาซื้อขายบ้านเป็นคดีผู้บริโภค (Consumer Case)

- ให้ โจทก์ฟ้องศาลที่ผู้บริ โภคมีภูมิลำเนา
- ฟ้องคดี โดยได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง
- ฟ้องคดีด้วยวาจาได้
- ศาลมีบทบาทในการหาข้อเท็จจริง
- ภาระการพิสูจน์เป็นของผู้ประกอบธุรกิจ
- ให้ถือว่าข้อเท็จจริงประเด็นคดีใหม่เป็นอันยุติ
- คำพิพากษาผูกพันบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่คู่ความในคดี
- พิพากษาเกินคำขอได้

- สงวนสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษา/คำสั่งเกี่ยวกับความเสียหายได้ภายในไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา (เช่น กำหนดค่าเสียหายเพิ่มเติมภายหลังพิพากษาคดีได้)
- สั่งให้เปลี่ยนแปลงสินค้าใหม่ / เรียกเก็บสินค้า
- ค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้น
- เรียกผู้ถือหุ้นเข้าเป็นจำเลยร่วมและพิพากษาให้ร่วมรับผิดชอบ
- ออกหมายบังคับคดีไปทันที โดยไม่ต้องออกคำบังคับก่อน

2.3 สิทธิผู้ซื้อบ้านพึงทราบเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

- คุ้มครองผู้ซื้อด้านสาธารณูปโภค

- ให้ผู้ซื้อตรวจสอบที่ดินจัดสรรที่ตั้ง โครงการขายว่าผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน ที่ดินนั้นติดภาระจำนองไว้กับผู้ใด มีการยื่นคำขออนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินแล้วหรือยัง มีการยื่นคำขออนุญาตปลูกสร้างอาคารแล้วหรือยัง

- เนื่องจากผู้จัดสรรต้องมึกรรมสิทธิ์ในที่ดิน มีโฉนด หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือ น.ส.3ก. ต้องยื่นคำขอ อนุญาตจากทางราชการ และได้รับใบอนุญาตให้ทำการ จัดสรรที่ดินด้วย มิฉะนั้นจะ โอนสิทธิ์ในที่ดินให้ผู้ซื้อ ไม่ได้
- และจัดทำให้มีสาธารณูปโภคในที่ดินจัดสรรให้ได้ ขนาดมาตรฐานตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร

- ถ้าคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน กทม. หรือจังหวัดเห็นควรอนุญาตให้ผู้ใดจัดสรรที่ดิน แต่ปรากฏว่าผู้นั้นยังไม่ได้จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ หรือการปรับปรุงที่ดิน หรือดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ดังนี้
คณะกรรมการจะต้องให้ผู้ขอใบอนุญาตจัดสรรดำเนินการจัดหาธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนดมาทำสัญญาค้ำประกันกับคณะกรรมการ

-
- ถ้าผู้จัดสรรไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จตามแผนผังโครงการ และกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตไว้ ดังนี้
ธนาคารต้องชำระเงินให้แก่คณะกรรมการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในสัญญาค้ำประกันภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

- หรือคณะกรรมการฯ อาจมอบหมายให้ธนาคารผู้ค้า ประกันรับไปดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และถ้าธนาคารไม่ทำ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด คณะกรรมการฯ มีอำนาจเรียก ให้ผู้ค้าประกันชำระเงินดังกล่าวได้

- ผู้จัดสรรที่ดินไม่มีอำนาจทำนิติกรรมกับผู้ใดเพื่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภค ที่ดินใช้เพื่อบริการสาธารณะ เว้นแต่จะได้อำนาจเช่นนั้นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนด

ตัวอย่าง ที่ดินแปลงที่เป็นสรวายน้ำตั้งอยู่จัดเป็น
ที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ โดยเจ้าของโครงการเก็บ
ค่าบริการจากลูกบ้านและบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ
ดังนี้ ผู้จัดสรรที่ดินไม่มีอำนาจจะนำที่ดินแปลงนี้ไปจด
ทะเบียนจำนองไว้กับธนาคาร เพื่อให้เกิดภาระผูกพันแก่
ที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะได้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาต
เป็นหนังสือให้กระทำเช่นนั้นจากคณะกรรมการฯ